

Dosarul nr. 2ra-1751/18

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud. S. Pleșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, A. Malii, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Iulia Sîrcu
Galina Stratulat

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ciumaș Anatolie și Ciumaș Vera împotriva lui Alexandru Cojocaru, Gheorghe Tatar și Andrei Gaina cu privire la repararea prejudiciului moral și restituirea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș și s-a menținut hotărârea din 13 noiembrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 16 mai 2017, Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Cojocaru, Gheorghe Tatar și Andrei Gaina cu privire la repararea prejudiciului moral și restituirea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la 26 decembrie 2012, condamnații Alexandru Cojocaru, Gheorghe Tatar și Andrei Gaina, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în domiciliul Ludmilei Ermurachi din satul Sălcuta, raionul Căușeni, de unde au sustras bunuri în sumă totală de 14630 lei, cauzându-i o daună materială considerabilă.

A menționat că pentru faptele comise pârâții Alexandru Cojocaru, Gheorghe Tatar și Andrei Gaina au fost condamnați de către instanța de judecată în temeiul art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod Penal, sentințele fiind definitive și irevocabile.

A specificat că în cadrul cauzei penale a suportat cheltuieli pentru asistență juridică, servicii acordate de către avocatul Petru Grumeza, în sumă de 3000 lei.

A mai relevat că i s-a cauzat un prejudiciu moral, ce se exprimă prin suferințe psihice, retrairi sufletești, creându-le incomodități în procesul de examinare a cauzei penale, or în urma retrăirilor psihice, Anatolie Ciumaș a

făcut atac cerebral grav, ce are consecințe pentru sănătatea acestuia și la momentul de față.

Reclamanții Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș au solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3000 lei.

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, s-a admis parțial acțiunea lui Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș, s-a încasat de la Gheorghe Tatar și Andrei Gaina prejudiciul moral în mărime de 6000 lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 1500 lei, s-a încasat, în mod solidar, de la Gheorghe Tatar și Andrei Gaina în folosul statului, taxa de stat pentru pretenția cu caracter nepatrimonial în mărime de 100 lei, iar pretenția reclamanților Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș împotriva lui Alexandru Cojocar cu privire la încasarea prejudiciului moral și restituirea cheltuielilor pentru asistență juridică, s-a respins.

Prin decizia din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș și s-a menținut hotărârea din 13 noiembrie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

La 05 iulie 2018, Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, reiterându-și poziția expusă în fața instanțelor ierarhic inferioare, recurenții au indicat că instanțele judecătorești eronat au interpretat pretențiile acestora și nu au ținut cont de caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice care le-au fost cauzate acestora, în calitate de părți vătămate.

Recurenții au solicitat casarea deciziei din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 13 noiembrie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea acestora să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 21 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 05 iulie 2018, este în termen.

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la

proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO

(hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Anatolie Ciumaș și Vera Ciumaș, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat